

5510 SAYILI YASAYA GÖRE EMEKLİ OLACAK MEMURLAR

NE ZAMAN BAŞVURMALI

Bilindiği üzere son zamanlarda medyada 2024 Yılı enflasyonunun düşük olması nedeniyle 2025 Yılı Ocak Ayında emekli olacakların 2024 Aralık Ayına göre daha düşük emekli aylığı alacağına dair haberler çıkmakta ve bu durumun kamu emekçileri için geçerli olup olmadığı merak edilmektedir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası ile kamu emekçileri sosyal güvenlik bakımından ikiye ayrılmışlardır.

→ **Ekim 2008 Öncesi İşe Girenler Yani Mülga 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanuna Tabi Olanlar:** Bu kapsamda olan kamu emekçileri güncel son maaş bordrosuna göre emekli aylığı hesaplandığı için bir önceki yılın enflasyonu ile ilgisi bulunmamaktadır. Diğer bir ifade söz konusu haberler Mülga 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanuna tabi olarak emekli aylığı bağlanacak olan çalışanları hiçbir şekilde kapsamamaktadır.

Kamuya 657 4/a kadrosunda veya ilgili kararnamelerle atanıp 5434 Sayılı Emekli Sandığına tabi iştirakçi olan memurlar için bu haberlerde belirtilenler geçerli değildir. Emekliliği hak etmiş olan emekli sandığına tabi arkadaşlar önceden olduğu gibi Temmuz ve Ocak zamlarını alacak şekilde emeklilik başvurusu yapabilirler.

→ **Ekim 2008 Sonrası İşe Girenler-5510 Sayılı Yasaya Tabi Olanlar:** Bu kapsamda olan kamu emekçileri ise diğer işçi ve emekçilerde olduğu gibi primli sigorta sistemine dahil edilmişlerdir. Bu kapsamdaki kamu emekçilerinin emekli aylığı 5510 sayılı Kanunun 29 maddesine göre, sigortalının çalıştığı her yıla ait prime esas kazancının emekli olacağı tarihe kadar her yıl hesaplanan güncelleme katsayısı ile güncellenerek bulunan kazançlar toplamına göre bulunan ortalama aylık kazanç ile aylık bağlama oranının çarpımı sonucunda bulunan tutar olmaktadır.

Emekli Aylığı = Ortalama Aylık Kazanç X Aylık Bağlanma Oranı

Emekli Aylıklarının hesaplanmasında ortalama aylık kazancın bulunması için primlerin gerçek değerinde güncellenmesi en önemli faktör olarak ortaya çıkmaktadır. Yani 2024 Ağustos Ayında 20 Bin TL. prime esas kazancı (2008 Ekim sonrası işe giren kamu emekçilerinin emekliliklerine esas prime esas kazançları 20-25 Bin TL arasındadır) olan bir emekçinin bu kazancının bugünkü alım gücüyle emekli olacağı tarihe güncellenecek midir? Bu mümkün değildir. Çünkü;

Güncelleme katsayısı: Her yılın Aralık ayına göre TÜİK tarafından açıklanan enflasyonun (TÜFE) %100'ü ile sabit fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla gelişme hızının %30'unun toplamına (1) tam sayısının ilâve edilmesi sonucunda bulunan değeri ifade etmektedir.

2008 öncesinde güncelleme katsayısı hesaplanırken Gelişme Hızının tamamı hesaba alınırken 5510 Sayılı ile bu oran yüzde 30'a düşürülmüştür. Gelişme hızının etkisi düşürülünce enflasyonun etkisi daha önemli bir faktör haline gelmiştir. Türkiye'de ise TÜİK Enflasyonu gerçek enflasyonu yansıtmadığını tüm bağımsız kuruluşlar kabul etmektedir. Sonuç olarak emekçiler ne kadar çalışırsa çalışsın prim gün sayısı ne kadar yüksek olursa olsun emekli aylıklarına esas ortalama aylık kazançlarının düşmesine engel olunamamaktadır.

5510 Sayılı Yasaya Tabi Emekçiler Her Yıl Kaybediyor

Sahte enflasyon rakamlarının Emekli aylıklarındaki etkisi 2025 Yılına özgü olmayıp, 2025 Yılında emeklilik başvurusu yapacakların 2024 Yılında başvuracak olanlara göre daha düşük emekli aylığı alma ihtimali tam anlamıyla doğruyu ifade etmemektedir. Çünkü 5510 Sayılı Yasaya tabi sigortalılar için aylık bağlanma oranı ve aylık ortalama kazanç 2008 Ekim Ayından bu yana her yıl düşmektedir, yani düşüş 2025 Yılına özgü değildir. 2021 Yıllık Enflasyon 36,08; 2022 Yıllık Enflasyon 64,27; 2023 Yıllık Enflasyon 64,77'dir. 2022 Yılında enflasyonun 2021'den yüksek olması 2023 Yılında bağlanan emekli aylıklarını yükseltmiş midir? Hayır. Bilindiği üzere 2023 Yılında en düşük emekli aylığı 5400'e kadar düşmüş seyyanen zam ile 7500'e yükseltmiştir. 2024 Yılında ise 10 Bin TL olan emekli aylıkları tepki nedeniyle 12500 TL ye çıkarılmıştır. Demek ki enflasyonun görece yüksek olması emekli aylıklarını yükseltmemiş ancak düşük gösterilmesinden sigortalılar görece zarar görmektedirler. Bu nedenle 2024'te emekli olacakların 2025'tekilere göre yüzde 30 karlı olacaklarını söylemek tamamen bir kandırmadır. Gerçek olan şu ki; emekli aylıkları açlık sınırının dahi altında kalmaktadır. 2025 ile 2024 Yılı arasındaki çok sansasyon yapılan farkın ise sonraki emekli zamları ve baz etkisiyle kısa sürede anlamsız hale gelecektir.

EYT Yasasından Faydalacak Memurlar

Haberlerde belirtilen emekli aylığı enflasyondan etkilenen kamu emekçileri 5510 sayılı Yasaya tabi olan emekçilerdir. Bu gruptan sadece EYT Yasası gereğince 9.9.1999 tarihinden önce kamuda sözleşmeli başlayıp 2008 Ekim'den sonraki yıllarda genelde seçim dönemlerinde sözleşmeden 657 4/a kadrosuna atanan memurlardan 2024 Yılında emekliliği hak edenler, eğer çalışmak zorunda değiller ise 5510 sayılı Yasaya göre bir kayıp yaşamamak için en geç 2024 Aralık ayında emeklilik için başvurmaları, detaylı bilgi için gerektiğinde Sosyal Güvenlik Merkezlerinden bilgi alarak başvuru yapmaları önemlidir.

Ne
Yap-
ma-
lı?

- 510 SK'na göre tüm ödemelerin prime esas kazanç olması esastır. Bunun dışındaki ödemeler sosyal güvenlik hukuku açısından da kayıt dışıdır.
- 657 DMK ve kamu görevlileri ile ilgili diğer çalışma yasalarında belirtilen ve 5510 SK'ya göre prime esas kazanç kapsamında SAYILMAYAN ek ödeme, döner sermaye, ek ders ücreti, fazla mesai, seyyanen ödeme vb. kayıt dışı olan tüm ödemelerin prime esas kazanç haline getirilmesi,
- Güncelleme Katsayısının %30'unun değil tamamının hesaba katılması,
- Gerçek enflasyonun hesaplanması,
- Yoksulluk Sınırının üzerinde bir temel ücret mücadelesinin yükseltilmesi,
- %5 GSS Priminin çalışandan değil ilgili kurum tarafından karşılanması,
- Ayrıca 5510 sayılı Yasadaki yaş haddinin kaldırılması,
- Kamuda farklı istihdam biçimlerini karşı kadrolu güvenceli istihdamın sağlanması,
- Tüm kamu emekçilerinin ortak mücadelede birleştirecek sendikal politikaların geliştirilmesi.

BES'İN SESİ Özel Eki

BES

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI

X BES_Gnl_Mrk

f BESGenelMerkezi

▶ BesGenelMerkezi

@ bes_genelmerkezi